

február-apríl 2019/15 (jarné vydanie)

Sásanské informačné novinky

...informácie o živote a dianí v obci Sása

Foto : Obec Sása

Slovo na úvod

Vážení spoluobčania, drahí priatelia!

Znova prišla po zime jar. Odela sa do pestrofarebného rúcha a priniesla so sebou svet plný farieb. Aj keď ešte nemá na palete veľa farieb, začína maľovať. Prví poslovia jari sa už predrali na svet. Najskôr snežienky, potom žlté narcisy, pestrofarebné hyacinty, fialové fialky a ďalšie krásne kvetinky. Životodarné slniečko je stále silnejšie a intenzívnejšie. Vesna prebudila lesy, lúky, záhrady a všetko živé. I ľudia ožili. Pookriali fyzicky aj psychicky, lebo všetky tieto zázračné a pritom obyčajné zmeny sú balzamom na ľudskú dušu a liekom pre telo. Predlžujúce sa dni nabádajú k vyššej pracovnej aktivite a pobytu v prírode.

K jari patrí jarný sviatok. Veľká noc, ktorej symbolom sú maličké kuriatka a maľované vajíčka. Vo všetkých domácnostiach prebiehajú prípravy s typickou výzdobou na tento sviatok.

Jar je obdobím, ktoré nesie optimizmus, nádej, silu a chuť začať niečo nové.

Milí priatelia a spoluobčania, prajem Vám, aby ste mali čo najviac sily a chuti do práce, aby sa darilo všetkým v našej obci nielen na jar ale i po celý rok.

S úctou

Ing. Daša MAKANOVÁ

Páračky

Vždy budú mať neopakovateľnú atmosféru!...pýtate sa čo ? No predsa tradičné zvyky, ktoré sa naša obec snaží zachovávať. Jedným z takýchto zvykov sú každoročné páračky. Bolo tomu tak aj prvý februárový deň. „Páračky“ prichádzali postupne, až zaplnili spoločenskú miestnosť. Pri práci bolo veselo. Prispela k tomu výborná hudba a veselá nálada. Tešíme sa aj na rok!

Fašiangy

„Fašiangy, Turíce...!“

Veselá nálada, skvelá hudba, krásne počasie. Nielen tieto atribúty prispeli k fašiangovej atmosfére v našej obci. Tak ako každý rok ani tento nebol výnimkou a do ulíc vyšiel fašiangový sprievod. Tradícia Fašiangov v našej obci sa každý rok udržuje. Hlavnými organizátormi Fašiangov 2019 boli naši hasiči v spolupráci s obcou Sása. Sprievod tvorili okrem hasičov aj deti, mládež a dospelí, ktorí sa prezliekli za fašiangové masky alebo prevetrali svoje kroje. Počas štvorhodinového sprievodu nám do spevu a do tanca hrali muzikanti pod vedením p. Jaďuďa z Pliešoviec. Ľudia na svojich priedomiach očakávali sprievod a účastníkov pohostili tradičnými dobrotami a nechýbalo ani pálenô. Za pripravené maškrtky boli občania pozvaní na večernú fašiangovú zábavu, o ktorú sa postarala Podjavorská muzika a DJ Brody.

Spracovala: **Kamila MAKANOVÁ**, foto : Obec Sása

Marec – mesiac knihy

Beseda so spisovateľkou Erikou Jarkovskou.

Už po druhýkrát mohli dňa 27.3.2019 naši čitatelia privítať slovenskú spisovateľku p. Erikou Jarkovskou, ktorá žije a pracuje vo Zvolene. Tá prijala naše pozvanie a navštívila Obecnú knižnicu v Sásе a pobesedovala s našimi stálymi čitateľmi. Porozprávala o svojej najnovšej tvorbe, o svojich plánoch do budúcnosti. Veľmi inšpiratívne príbehy zaujali našich čitateľov, niektoré z týchto diel si mali možnosť zakúpiť aj s vlastnoručným podpisom. Mnohé z kníh, ktoré p. Jarkovská napísala, si máte možnosť vypožičať aj v našej knižnici. Tak neváhajte, je to veľmi zaujímavé, v mnohých prípadoch aj veľmi napínavé čítanie!

Kva, kva, kvááák....

... takéto zvuky sa ozývali našou knižnicou dňa 29.3.2019. Nie, nebojte sa, žiadne žabky sa do našej knižnice nenastahovali, teda aspoň nie v živej podobe. Naším malým čitateľom z MŠ v Sáse sme predstavili jednu z mnohých nových knižiek, ktoré boli zakúpené z verejných fondov FPU. Boli to práve príbehy malých žubrienok z dielka *Žubrienky inštalatérky*. Ich veselé príbehy vyčarovali úsmev na tvárach našich škôlkárov, ale aj nás dospelákov.

Chcete sa aj vy dozvedieť čo všetko navysťrájali ? Neváhajte a navštívte našu knižnicu!

Spracovala: Mgr. Simona POLIAČIKOVÁ

Oslavy obce

„Vďaka Vám“ – bola hlavná myšlienka slávnostného popoludnia v nedeľu 10.marca 2019, keď si naši občania uctili dva sviatky : Oslobodenie obce Sása od fašizmu a Medzinárodný deň žien. Predstavitelia obce, členovia ZO SZPB, ZO JDS a ostatní občania sa zhromaždili pri OcÚ, kde umiestnením venčeka na budove OcÚ si uctili padlých občanov, ktorých mená sú napísané na pamätnej tabuli. Potom v sprievode prešli do Parku mládeže, kde položením venca a zapálením večného ohňa vzdali vďaku a úctu osloboditeľom obce.

Keďže bolo chladné a daždivé počasie, oslavy pokračovali v spoločenskej miestnosti. V úvode programu zaznela báseň, ktorú predniesla Ing. Daša Mekanová. Potom sa prítomným prihovril predseda ZO SZPB v Sáse Ing. Dušan Mozola, vyzdvihol význam týchto dvoch sviatkov a odovzdal slovo pani starostke Mgr. Ivete Hladkej, ktorá predniesla slávnostný prejav. V ňom sa zamýšľala nad slovom „VĎAKA“ a pokračovala vyslovením úcty padlým za slobodu a taktiež ženám. Po príhovore prítomní muži – poslanci OcZ odovzdali kvety všetkým ženám v sále.

Nakoniec dostali slovo a priestor herci ochotníckeho divadla Ferka Urbánka z Hontianskych Nemiec, ktorí nás pobavili predstavením „Páva“ od B.Slančíkovej Timravy.

Spracovala : Mgr. Anna ŠIMKOVÁ

Foto : Obec Sása

Výročná členská schôdza ZO SZPB v Sásе

Dňa 13. 1. 2019 ZO SZPB v Sásе hodnotila svoju činnosť za uplynulé štyri roky. V úvode zaznela báseň Milana Rúfusa „Večer na Ďumbieri“ v podaní Mgr. Anny Šimkovej.

Potom predsedajúca Anna Hybská privítala členov a hostí - Mgr. Máriu Rausovú, predsedníčku ZO SZPB v Pliešovciach, Mgr. Jána Slosiarika, člena predsedníctva oblastného výboru a predsedu ZO SZPB v Dobrej Nive a starostku obce Mgr. Ivetu Hladkú.

Po schválení programu výročnej členskej schôdze predniesol predseda Ing. Dušan Mozol'a správu o činnosti ZO SZPB po XVI. zjazde SZPB. Zdôraznil hlavnú úlohu zväzu, ktorou je šíriť humaný odkaz národnooslobodzovacieho boja započatého štúrovcami a kulminujúceho Slovenským národným povstaním. Zároveň odsúdil všetky pokusy o znevažovanie a prekrúcanie histórie týkajúcej sa SNP a 2. svetovej vojny. Konštatoval, že je na nás samých, aby dejiny boja proti fašizmu a za národné oslobodenie boli pravdivo vysvetľované.

V správe o činnosti vyzdvihol spoluprácu ZO SZPB s miestnou samosprávou, so ZO JD a ZO SZPP pri organizácii každoročných osláv oslobodenia obce, konca 2. svetovej vojny a SNP. V rámci uplynulých štyroch rokov sa konali mnohé ďalšie akcie, z ktorých spomenieme len tie najdôležitejšie. Pri príležitosti 70. výročia konca 2. svetovej vojny bola v Parku mládeže v Sásе zasadená lipa ako symbol slovenskej vzájomnosti a úcty občanov Sásy tým, ktorí padli za našu slobodu. Obec Sása bola ocenená Pamätnou medailou gen. Jána Goliana I. stupňa. Náš dlhoročný člen SZPB Mgr. Juraj Valach bol poctený Pamätnou medailou gen. Jána Goliana II. stupňa za šírenie ideí boja proti fašizmu a Ing. Vladimírovi Brodnianskemu bola udelená Pamätná medaila gen. Jána Goliana III. stupňa za dlhoročnú spoluprácu s armádou.

V roku 2018 sa v marci uskutočnila oslava 73. výročia oslobodenia našej obce pri Pamätníku SNP. Súčasťou podujatia bola beseda s pani V. Nociarovou, autorkou knihy „Ženy zvolenského okresu v SNP“. Počas slávnostného aktu pri príležitosti osláv 73. výročia víťazstva nad fašizmom boli novým členom odovzdané členské preukazy SZPB. Na záver skupina Sasianka zaspievala hymnickú pieseň „Aká si mi krásna“. V júli členovia ZO absolvovali výlet do Banskej Štiavnice so zastávkou pri hrobe obetí fašizmu na Hanišbergu a na Švábe – v sídle partizánskeho štábu počas SNP. Oslavy 74. výročia SNP sa uskutočnili 29. 8. 2018 pri Pamätníku SNP a končili sa lampiónovým sprievodom k hrobu padlých vojakov na cintoríne v Sásе a vatrou.

Na výročnej členskej schôdzi bol zvolený 5-členný výbor, revízor a delegáti na oblastnú konferenciu SZPB a tiež bol prijatý plán činnosti ZO SZPB na rok 2019, ktorý okrem iného obsahuje aj také úlohy ako propagácia našej činnosti v médiách, organizácia akcií pre mládež, zbieranie artefaktov z 2. svetovej vojny, spolupráca so ZO SZPB Pliešovce a Dobrá Niva.

V závere sa predseda Ing. Dušan Mozol'a poďakoval všetkým členom organizácie za ich aktívny prístup pri činnosti ZO SZPB, ako aj Mgr. Ivete Hladkej, starostke obce Sása, za spoluprácu, ústretovosť a pomoc. O dôstojné ukončenie sa postarala skupina Sasianka ľudovými piesňami.

Spracoval: Ing. Dušan MOZOL'A

Výročná členská schôdza ZO JDS

Seniori bilancovali

ZO JDS v Sásе usporiadala dňa 24. 2. 2019 výročnú členskú schôdzu organizácie. Hodnotili sa splnené aj nesplnené úlohy. Pozvanie prijali aj pani starostka obce, Mgr. Iveta Hladká, člen predsedníctva OR JDS p. Dušan Mrva ako aj predsedovia ostatných organizácií. Rokovanie už tradične zahájila spevácka skupina Sasianka, v programe pokračovala predsedníčka ZO JDS p. Anna Hybská, ktorá všetkých privítala, zápisnicu z predchádzajúcej schôdze prečítala p. Mária Oťahelová a o hospodárení poinformovala p. Mária Kvasová. Nasledovalo schválenie programu. V diskusii vystúpili p. starostka Mgr. Iveta Hladká, člen predsedníctva OR JDS p. Mrva a niektorí

d'alší členovia. Po bohatej diskusii výročná schôdza pokračovala družným rozhovorom a malým občerstvením. Pomyselnou bodkou bolo opäť vystúpenie speváckej skupiny Sasianka.

Spracovala : p. Anna HYBSKÁ

Deti a mládež v pohybe – FIT PARK

V rámci dotácie z programu pod názvom „**Podpora rozvoja športu na rok 2018**“ so zameraním na výstavbu detských ihrísk, zameraných predovšetkým na deti a mládež v sume 9 000,- eur, bol postavený v našej obci FIT PARK, s výškou dotácie 9000,- eur, pričom výška spolufinancovania bola 1 191,- eur. Na základe výberového konania jednotlivé komponenty dodala firma „Veríme v Zábavu, s.r.o.“

My veríme, že novovybudovaný Fit Park bude slúžiť verejnosti, deťom, mládeži, všetkým, ktorí majú záujem o šport a zábavu!

Foto : Obec Sása

Úspechy speváckej skupiny SASIANKA

Spevácka skupina Sasianka si bude v tomto roku pripomínať a sláviť 5. výročie svojho založenia. Pracuje pod vedením Ing. Dušana Mozolu. Sasianka má 15 členiek, ktoré si dňa 11.4.2019 obliekli kroje a reprezentovali nás na Regionálnej prehliadke speváckych skupín seniorov v Krupine. Bolo to už po tretíkrát čo sa zúčastnili tejto prehliadky. Okrem Sasianky účinkovali aj spevácke skupiny z Hrušova, Litavy, Bzovíka, Drieňova, Pliešoviec, Horných a Dolných Strhár a Krupiny. V tejto veľkej konkurencii nás reprezentovala Sasianka veľmi úspešne, pretože postúpila na Krajskú prehliadku speváckych skupín seniorov, ktorá sa bude konať dňa 20.6.2019 v Brezne. Speváčky sa stretávajú pravidelne vždy každý utorok na skúške a s radosťou si spievajú piesne, ktoré majú vo svojom repertoári.

Spracovala : p. Mária OŤAHELOVÁ

Stačia malé nápady, aby sme zredukovali odpady

„Zem je to, čo máme všetci spoločné.“ (Wendell Berry)

Dátum 22. apríl patrí Dňu Zeme. Deň Zeme je environmentálne zameraný medzinárodný sviatok, ktorý upozorňuje ľudstvo na negatívne dôsledky ničenia životného prostredia. Vedci a ekológovia začali od roku 1970 realizovať kampane na záchranu našej planéty. Deň Zeme sa stal svetovým dňom v roku 1990, keď na kalifornskej Stanfordovej univerzite začalo pôsobiť Medzinárodné ústredie Dňa Zeme. V roku 2019 je Deň Zeme tematicky zameraný na ochranu prírodných druhov.

Čo by mohol urobiť každý z nás? K tomuto globálnemu problému by sme mali zaujať praktický postoj. Každý človek by sa mal snažiť znižovať svoju ekologickú stopu. Hlavne v rovine produkcie odpadu dokážeme svoju činnosť výrazne ovplyvniť. Potrebne je zamerať sa na tri oblasti: Prvá oblasť sa týka **znižovania celkového objemu odpadu** z našich domácností. Pri nákupe akéhokoľvek tovaru by sme mali myslieť na to, že časť z neho skončí v budúcnosti ako odpad. V rámci toho by sme sa mali v čo najväčšej miere vyhýbať používaniu produktov antropogenného charakteru, ktoré sa prirodzene rozkladajú mnohé roky. Napr. hliníkové plechovky pohodené v prírode sa rozložia za 20 - 100 rokov, rozklad PET fľaše trvá približne 500 rokov, k rozkladu polystyrénu dôjde až za 1000 rokov. Druhou oblasťou je odpad **správne separovať** a nevyhadzovať ho nevytriedený do komunálneho odpadu. Treba na to osobnú disciplínu a trpezlivosť. Takto umožníme jeho ďalšie spracovanie a využitie. Mnoho ľudí si neuvedomuje, že napr. použité batérie obsahujú chemické látky, ktoré je potrebné zneškodniť odborným spôsobom.

Tretia oblasť sa týka ochoty občanov **platiť finančný poplatok** za vývoz odpadu. Bohužiaľ, ľahostajnosť obyvateľstva je aj v našej obci priamo viditeľná. Ľudia si volia život na vidieku aj z dôvodu čistejšieho a zdravšieho životného prostredia v porovnaní s mestskými oblasťami. Je veľkým sklamaním vnímať počas prechádzky čierne skládky v našom najbližšom okolí. Vynárajú sa všade - pri potokoch, v kríkoch, na lúkach. Voľne pohodený odpad poškodzuje prírodu nielen esteticky. Nebezpečné látky postupne prenikajú do pôdy, vody, ovzdušia. Ohrozujú faunu a flóru daného ekosystému a v konečnom dôsledku majú negatívne účinky aj na zdravie ľudí. Takýmto spôsobom sa degraduje kvalita prostredia, v ktorom žijeme. V neposlednom rade si treba uvedomiť, že likvidácia divokých skládok je veľmi náročná.

V našej obci je zavedený pravidelný separovaný zber **papiera, plastov, kovov, skla**. Zabezpečený je aj odvoz nebezpečného odpadu a sezónneho odpadu. Presne je definovaný spôsob zaobchádzania s biologicky rozložiteľným odpadom. Je na svedomí konkrétneho občana a rodiny, aby množstvo odpadových komponentov vedome znižovali, korektným spôsobom odpad separovali a neznečisťovali prírodné prostredie nebezpečnými skládkami vo voľnej prírode. Všetci môžeme zodpovedným prístupom prispievať k tomu, aby naša planéta zostala čo najdlhšie zachovaná pre ďalšie generácie.

*Spracovala: **Mgr. Anna BOSÁKOVÁ***

P.S.

Hmotnosť komunálnych odpadov vzniknutých v našej obci v roku **2018 bol 189 490kg**. Z tohto množstva sme vytriedili 42 210 kg, čo je **22,25 %**. Zvyšok bol zmesový komunálny odpad. Od 1.1.2019 nadobudol účinnosť zákon č. 329/2018 Z.z. o poplatkoch za uloženie odpadov a nariadenie vlády SR č.330/2018Z.z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov. Znamená to, že čím vyššie percento vytriedeného odpadu, tým menej je výška poplatku za uloženie zmesového komunálneho odpadu. V roku 2019 pri vytriedení 20-30% je sadzba 10 € za 1 t. Pri menej ako 10% je to až 17€, ale pri viac než 40% vytriedených odpadov je sadzba 7€. Čo to pre občanov znamená v praxi? **Pokiaľ nebudeme odpady separovať, bude rásť poplatok za odpady pre obyvateľa**. Rozumiem všetkým argumentom, ktoré by ste dokázali použiť, aj tomu najhlavnejšiemu - ja dôsledne separujem, ale sused nie a máme platiť rovnako? Pokiaľ si ten sused neuvedomí sám, čo svojím konaním spôsobuje, potom budeme rovnako platiť aj zvýšené poplatky. Môžeme tiež niečo urobiť, napr. v dobrom suseda upozorniť na tieto čísla a fakty. Môžeme vedome už pri nákupe čohokoľvek uvažovať tak, aby sme vytvárali čo najmenší zmesový odpad. Téma odpadov je stále čoraz viacej aktuálna a tlak na výrazné zvýšenie separovania je problémom nielen našej obce, krajiny. V dňoch zberu triedeného odpadu je naozaj takmer pred každým domom vyložené príslušné vrece, či v poslednom období farebné nádoby, čo signalizuje, že nie sme celkom ľahostajní k tejto problematike. Pracovníci zberovej spoločnosti žiadajú občanov, aby triedené komodity zásadne ukladali do príslušných farebných vriec/nádob. Pri poslednom zbere sa napr. stalo, že v zelenej nádobe bol TKO a tak putoval do skla. Pracovníci nie sú povinní otvárať každú nádobu a kontrolovať obsah. V prípade, že nebude dobre vytriedený a uložený odpad, nechajú ho na odbernom mieste nevysypaný...

Spracovala : **Mgr. Iveta HLADKÁ**

Rekonštrukcia križovatky ,priechod pre chodcov

Rekonštrukcia križovatky ,priechod pre chodcov → dočasné presmerovanie spojov SAD smer Zvolen

Takmer tri roky uplynulo od prvých krokov procesu úpravy križovatky a vybudovania priechodu pre chodcov. Riešiť situáciu bolo nutné z hľadiska bezpečnosti občanov predovšetkým využívajúcich autobusovú dopravu, ale taktiež obyvateľov Zvolenskej ulice a Ulice A.T.Sytnianskeho. Vyriešenie dopravnej situácie priamo v križovatke požadoval aj príslušný cestný orgán /OÚ odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií a Banskobystrická regionálna správa ciest/ rovnako aj Dopravný inšpektorát Zvolen. Začal sa proces posudzovania štúdie, vyjadrovanie sa jedenástich rôznych inštitúcií k projektu, pričom každá má svoje legislatívne pravidlá. Vybudovať priechod to nie je v súčasnej dobe namaľovať biele čiary na cestu. / ako to mnohí jednoducho vidia/. Výsledok riešenia tejto situácie budeme vidieť a, samozrejme, využívať už o pár týždňov. V priebehu mája by mal zhotoviteľ zrealizovať celú rekonštrukciu, ktorá si bude od obyvateľov vyžadovať trpezlivosť, pochopenie a ohľaduplnosť. **Zároveň bude dočasne premiestnená autobusová zastávka smerom do Zvolena na Školskú ulicu, zastávka Sása-stred/oproti starej škole/. Prosíme predovšetkým cestujúcu verejnosť, aby sledovala oznamy , v ktorých budú aktuálne informácie.**

Pozvánky, oznamy

Vážení občania,

Pozývame Vás na jarnú brigádu – „**Vyčistíme si sásanský chotár**“

27.apríla 2019 od 9.00 h.

Zraz pred OcÚ Sása.

Občerstvenie bude zabezpečené!

Pozvánka

Vážení občania,

Pozývame Vás na oslavy **Dňa víťazstva nad fašizmom**, ktoré sa uskutočnia

8.mája 2019 (streda) o 18.00 h v Parku mládeže.

Oznam

Vážení občania,

V dňoch **od 26.4. – 3.5.2019** budú pristavené v obci **veľkoobjemové kontajnery na nábytok a kovy.**

Pozvánka

Pozývame Vás na turistickú vychádzku „**K šiestim mostom**“.

Dňa 4. mája 2019 (sobota).

Zraz bude na autobusovej zastávke Sása **o 13.00 h.**

Pozvánka

Vážení rodičia, milé deti

Pozývame Vás na „**Rozprávkovú cestu Sásou**“ **pri príležitosti MDD**, ktorá sa uskutoční

dňa 2. júna 2019 (nedeľa) v popoludňajších hodinách.

Čakajú na Vás zaujímavé úlohy, športové súťaže, tvorivé dielničky, cirkusové aj bublinové atrakcie, lukostreľba, a všeličo iné ☺.

Viac informácií sa dozviete čoskoro!

**Sásanské informačné
novinky**

Sásanské informačné novinky - Informačný štvrťročník obce Sása

Vydáva Obecný úrad Sása, Námestie SNP 329/1, 962 62 Sása

Redakčná rada

Predseda: **Ing. Daša Makanová**

Členovia: **Anna Hybská, Radoslav Jerguš, Ing. Dušan Mozola,**

Mgr. Anna Bosáková, Mária Oťahelová, Mgr. Simona Poliačiková,

Peter Brodniansky, Kamila Makanová,

Jazyková a grafická úprava: **Mgr. Iveta Hladká.**

Za obsah príspevkov zodpovedajú autori.

